



Innst. 57 S

(2015–2016)

Innstilling til Stortinget fra næringskomiteen

Dokument 8:27 S (2014–2015)

Innstilling fra næringskomiteen om representantfor- slag fra stortingsrepresentant Rasmus Hans- son om avvikling av pelsdyrnæringen

Til Stortinget

Sammendrag

Forslagsstilleren mener at burhold av rev og mink er så problematisk for dyrevelferden at driftsformen må avvikles.

Stortinget kan etter forslagsstillerens mening ikke lenger godta et dyrehold som så grunnleggende går på akkord med norsk dyrevelferdslov. Forslagsstilleren mener det er åpenbart at hold av rev og mink basert på burhold ikke kan foregå dyrevelferdsmessig forsvarlig, selv der den er i tråd med gjeldende forskrifter for hold av pelsdyr. Næringen selv avviser at annen type drift enn burhold er realistisk.

Følgende forslag fremmes i dokumentet:

- «1. Stortinget ber regjeringen umiddelbart å igangsette en avvikling av norsk pelsdyroppdrett, med umiddelbar stans i nye etableringer og med omstillingsstøtte i en avviklingsperiode på fire år.
2. Stortinget ber regjeringen utrede og legge fram for Stortinget et import- og omsetningsforbud av produkter fra fangst eller dyrehold som ikke kan påvises godkjent etter norske forskrifter.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Else-May Botten, Ingrid Heggø, Odd Omland og Knut Storberget, fra Høyre, Frank Bakke-Jensen,

Ingunn Foss, Rangdi Krogstad og Ove Trellevik, fra Fremskrittspartiet, Tone Heimdal Brataas, Morten Ørsal Johansen og Øyvind Korsberg, fra Kristelig Folkeparti, Line Henriette Hjemdal, fra Senterpartiet, lederen Geir Pollestad, og fra Venstre, Pål Farstad, viser til forslag fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson om avvikling av pelsdyrnæringen, jf. Dokument 8:27 S (2014–2015). Komiteen viser til at representanten ønsker en umiddelbar igangsetting av avvikling av norsk pelsdyroppdrett med umiddelbar stans i nye etableringer og med omstillingsstøtte i en avviklingsperiode på fire år, og at regjeringen utreder og legger frem for Stortinget et import- og omsetningsforbud av produkter fra fangst og dyrehold som ikke kan påvises godkjent etter norske forskrifter.

Komiteen er bekymret over kritikkverdige holdninger og håndtering av dyr som er oppdaget ved noen pelsdyrfermer.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Venstre, påpeker samtidig at avsløringer rundt slike kritikkverdige forhold i media ikke beskriver den generelle norske pelsdyrnæringen.

Komiteen er svært opptatt av å ivareta dyrevernhensyn og presiserer at det må stilles strenge krav til dyrevern og tilsyn innen pelsdyroppdrett. Komiteen mener det er positivt at Norges Pelsdyrslag tar grep for å bedre dyrevelferden i egen næring, og viser til at Noregs Pelsdyrslag den 14. oktober 2015 trakk tilbake en sertifisering og selv valgte å anmelde en minkoppdretter for brudd på reglene som skal følges ved pelsdyroppdrett i en sak der dyrevelferden ikke skal ha vært ivaretatt.

Komiteen påpeker at det er iverksatt flere tiltak for å bedre dyrevelferden i pelsdyrnæringen. Til-

syn med pelsdyrnæringen har vært intensivert de siste årene. Det er nå ingen andre typer dyrehold som inspiseres like mye av Mattilsynet som pelsdyr. Komiteen viser til at Mattilsynet har økt antallet medarbeidere ute i felten til å drive med tilsyn og veiledning, gjennom effektivisering og omorganisering. I forbindelse med omorganiseringen i Mattilsynet ble det opprettet en egen seksjon for dyrevelferd. Målet er å øke tilsynet med 25 pst. i løpet av fire år. Komiteen viser til at det 1. juli 2014 ble fastsatt en ny forskrift om overtredelsesgebyr etter dyrevelferdsloven, som gir Mattilsynet et nytt virkemiddel for å fremme etterlevelse av loven.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, er opptatt av at kriminalitet mot dyr møtes med strafferettslige reaksjoner. Dette flertallet viser til at det den siste tiden har vært rettet oppmerksomhet mot viktigheten av et godt og sterkt dyrevern, og at regjeringen i april 2015 etablerte et prøveprosjekt med et nytt dyrekrimteam, det såkalte dyrepolitiet. Proveprosjektet med dyrepolitiet er igangsatt i Trondheim og skal utelukkende jobbe mot kriminalitet mot dyr. Proveprosjektet har allerede begynt å vise positive resultater. Dette flertallet viser til at prøveprosjektet er foreslått videreført i 2016 i regjeringens forslag til statsbudsjett for neste år.

Komiteens medlem fra Venstre støtter regjeringens videreføring av prøveprosjektet med dyrepolitiet i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2016. Dette medlem mener at dette prøveprosjektet bør utvides og viser til Venstres alternative statsbudsjett for 2016 der det foreslås å opprette to nye dyrepolitienheter som lokaliseres i Rogaland og i Akershus.

Et tredje flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Venstre, har merket seg at landbruks- og matminister Sylvi Listhaug deler flertallets ønske om et sterkt og godt dyrevern innen pelsdyrnæringen og viser til landbruks- og matministerens svar i Stortinget på interpellasjon nr. 4 fra Morten Ørsal Johansen (Fremskrittspartiet) den 10. februar 2015, hvor hun blant annet uttalte at både hun og Mattilsynet har hatt møter med Norges Pelsdyrslag om ivaretagelse av dyrevern i næringen.

Dette flertallet viser til at den 15. desember 2014 ble det lagt frem en norsk offentlig utredning om pelsdyrnæringen. Utredningen følges opp ved at regjeringen høsten 2016 vil legge frem en egen stortingsmelding om norsk pelsdyrhold. I denne meldingen vil konsekvenser av en eventuell styrt avvikling av næringen vurderes. Dette flertallet mener det er naturlig å ta stilling til spørsmålet om fremtiden for

næringen når stortingsmeldingen om norsk pelsdyrhold legges frem for Stortinget.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet ønsker en styrt avvikling av pelsdyrnæringen. Disse medlemmer ser det som viktig at omstillingsmidler for etablering av annen landbruksvirksomhet basert på gårdens ressurser blir stilt til rådighet i avviklingsperioden. Disse medlemmer viser til at pelsdyrutvalget i desember 2014 la fram NOU 2014:15 Norsk pelsdyrhold – bærekraftig utvikling eller styrt avvikling? Rapporten ble sendt på høring og høringsrunden ble avsluttet i april 2015. Ekspertutvalget pekte på at det ved et ev. forbud mot pelsdyroppdrett må etableres kompensasjonsordninger for oppdretterne, og at slike ordninger kan innrettes på ulike områder. Det ble også vist til at omstillingsmidler kan vurderes, og at dette er forhold som må utredes videre dersom det er aktuelt å legge ned næringen.

Disse medlemmer har merket seg at regjeringen tar sikte på å legge fram en stortingsmelding om norsk pelsdyrhold for Stortinget først høsten 2016. Disse medlemmer mener at regjeringen bør komme raskere til Stortinget, og foreslår at stortingsmeldingen om pelsdyrnæringen fremmes for Stortinget senest våren 2016. Stortinget ber om at regjeringen i den forbindelse utreder kompensasjonsordninger for næringen og fremmer forslag om dette for Stortinget.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme stortingsmeldingen om pelsdyrnæringen for Stortinget senest våren 2016. Stortinget ber om at regjeringen i den forbindelse utreder kompensasjonsordninger for næringen og fremmer forslag om dette for Stortinget.»

Komiteens medlem fra Senterpartiet støtter flertallet i NOU 2014:15 Norsk pelsdyrhold – bærekraftig utvikling eller styrt avvikling?

Den uavklarte situasjonen for fremtiden til norsk pelsdyroppdrett er uheldig blant annet for de som vurderer å starte med pelsdyr eller skal foreta investeringer for å utvide kapasiteten eller bedre dyrevelferden. Dette medlem vil derfor understreke viktigheten av at saken blir lagt frem for Stortinget så raskt som mulig.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at det gjentatte ganger er avslørt at den norske pelsdyrnæringen er under enhver kritikk. Stortinget var, gjennom behandlingen av dyrevernmeldingen i 2002, svært klare på at det skulle skje en vesentlig

forbedring når det gjaldt dyrevelferden i næringen innen 2013. Det er dessverre ingen merkbar forbedring å spore. Dette medlem mener derfor at Norge nå bør følge etter land som Sverige, Nederland, Østerrike, Bosnia-Herzegovina, Danmark, England og Wales, Nord-Irland, Skottland og Slovenia som enten har strammet inn eller lagt ned sin pelsdyrnæring. Som et ledd i en slik norsk avvikling viser dette medlem til Venstres alternative statsbudsjett for 2016 hvor det foreslås å gi en omstillingsstøtte på 14 mill. kroner for bønder som driver med pelsdyroppdrett som innføres fra og med neste jordbruksperiode. En slik omstillingsstøtte finansieres ved å fjerne subsidiene til avløserordningen i pelsdyrnæringen på 14 mill. kroner.

Dette medlem viser til at antall oppdrettere gjennom de siste to årtier er redusert med 80 pst. og at det er omtrent 350 årsverk i pelsdyrnæringen i dag. Etter at fôrfraktstøtten, en særordning til pelsdyrnæringen på 17,8 mill. kroner, avvikles fra og med 2016, utgjør det totale tilskudd til pelsdyrnæringen ca. 22,5 mill. kroner for budsjettåret 2016. Dette medlem mener at dette tilskuddet i stedet bør brukes som omstillingsstøtte og at det i forbindelse med en avviklingsperiode på tre, år etterfulgt av en omstillingsperiode på to år, bør settes av offentlige midler til engangsutbetalinger ved avvikling, samt rivingskostnader.

Dette medlem viser til at regjeringen høsten 2016 vil legge frem en egen stortingsmelding om norsk pelsdyrhold og at det i denne meldingen vil bli en konsekvensutredning av eventuell avvikling av næringen. Dette medlem mener at det på nåværende tidspunkt er tilstrekkelig kunnskap og tilstrekkelige virkemidler til å igangsette en avvikling av norsk pelsdyroppdrett. Dette medlem mener at en slik avvikling kan effektueres gjennom forbud gjeldende fra 2017, gjennom avviklings- og omstillingsstøtte allerede per januar 2017, samt ved å innføre en etablerings- og utvidelsesstopp allerede fra 2016.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen om at det på egnet måte innføres et forbud mot pelsdyroppdrett gjeldende fra 2017. Ved innføring av et slikt forbud ber Stortinget om at regjeringen sørger for en avviklingsperiode for pelsdyroppdrettsnæringen på tre år, etterfulgt av en omstillingsperiode på to år.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen fremme stortingsmeldingen om pelsdyrnæringen for Stortinget senest våren 2016. Stortinget ber om at regjeringen i den forbindelse utreder kompensasjonsordninger for næringen og fremmer forslag om dette for Stortinget.

Forslag fra Venstre:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen om at det på egnet måte innføres et forbud mot pelsdyroppdrett gjeldende fra 2017. Ved innføring av et slikt forbud ber Stortinget om at regjeringen sørger for en avviklingsperiode for pelsdyroppdrettsnæringen på tre år, etterfulgt av en omstillingsperiode på to år.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råar Stortinget til å gjøre slikt

v e d t a k :

Dokument 8:27 S (2014–2015) – representantforslag fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson om avvikling av pelsdyrnæringen – vedlegges protokollen.

Oslo, i næringskomiteen, den 19. november 2015

Geir Pollestad

leder

Morten Ørsal Johansen

ordfører

